

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

RJEŠENJE
po Prijavi namjere koncentracije između privrednih subjekata Dr.Ing.h.c.F. Porsche
AG, Štuttgart Njemačka i Volkswagen AG, Wolfsburg, Njemačka

Sarajevo,
26. juli 2007.godine

Broj: 01-03-26-015-14-II /07
Sarajevo, 26.07.2007.godine

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka e) člana 42. stav (1) tačka d) člana 43. stav (2) a u vezi s čl. 12.,14.,16. i 18. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH," broj 48/05) i člana 193. stav 2. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH," broj 29/02), rješavajući po Prijavi namjere koncentracije privrednih subjekata Dr.Ing .h.c.F Porsche AG, Porscheplatz 1, 70435, Štuttgart Njemačka i Volkswagen AG , Berliner Ring 2 38436 Wolfsburg, Njemačka, zaprimljene pod brojem 01-03-26-015-II/07 dana 09. 05. 2007.godine, Konkurencijsko vijeće na 49. sjednici održanoj dana 26. 07. 2007.godine je donijelo

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija koja će nastati na tržištu proizvodnje i prodaje vozila Bosne i Hercegovine sticanjem kontrole kupovinom dionica putem Obavezne javne ponude nad privrednim subjektom Volkswagen AG, od strane privrednog subjekta Dr.Ing .h.c.F Porsche AG, kojom će privredni subjekt Dr.Ing .h.c.F Porsche AG, Porscheplatz 1, 70435, Štuttgart, Njemačka, postati većinski vlasnik privrednog subjekta Volkswagen AG, Berliner Ring 2 38436 Wolfsburg, Njemačka.
2. Ovo Rješenje je konačno i upisuje se u Registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH," službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Privredni subjekt Dr.Ing .h.c.F Porsche AG (u daljem tekstu: Porsche AG), Porscheplatz 1, 70435 Štuttgart, Njemačka, putem ovlaštenog punomoćnika advokata Rastka Petakovića, ul. Lepenička broj 7, Beograd (u daljem tekstu: podnosilac Prijave) je podnio Konkurencijskom vijeću Prijavu namjere koncentracije, kojom podnosilac Prijave, želi na osnovu Obavezne javne ponude dionica steći većinsko vlasništvo nad privrednim subjektom Volkswagen AG, Berliner Ring 2, 38436 Wolfsburg, Njemačka (u daljem tekstu: Volkswagen)

Prijava namjere koncentracije podnesena je Konkurencijskom vijeću dana 09.05.2007. godine pod brojem: 01-03-26-015-II /07, u skladu s članom 16. stav (1) Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon).

Prijava namjere koncentracije, podnesena Konkurencijskom vijeću nije bila kompletna, u smislu člana 31. Zakona i podnosilac Prijave je na zahtjev Konkurencijskog vijeća od 04.06.2007. godine, broj: 01-03-26-015-2-II/07 i 28.06.2007. godine, broj: 01-03-26-015-5-II/07, istu dopunio dana 11.06.2007. godine, broj: 01-03-26-015-4-II/07 i dana 09.07.2007. godine, broj: 01-03-26-015-9-II/07.

Konkurencijsko vijeće je dana 18.07.2007. godine, Podnosiocu prijave izdalo Potvrdu o prijemu kompletne i uredne Prijave, broj: 01-03-26-015-11-II/07, u smislu člana 30. stav 3. Zakona.

Podnosilac prijave je naveo da će navedena Prijava namjere koncentracije biti ili je već prijavljena i kod drugih nadležnih tijela za konkurenciju i to u slijedećim državama: Komisiji Evropske zajednice, Argentine, Brazila Kanade, Kine, Hrvatske, Makedonije, Meksika, Rusije, Srbije, Južne Afrike, Švicarske Turske i Ukrajine.

Ostvareni ukupni godišnji prihod učesnika koncentracije u svijetu i na tržištu Bosne i Hercegovine u 2006. godini, kao godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji (Tabela 1), iznosi:

Tabela 1.

Ukupan prihod (u KM)	Porsche AG	Porsche Holding	Volkswagen
Svijet	(..)** ¹	(..)**	(..)**
Bosna i Hercegovina	(..)**	-	(..)**

Konkurencijsko vijeće iz navedenih podataka (Tabela 1) utvrdilo je postojanje obaveze podnošenja prijave namjere koncentracije od strane učesnika koncentracije, budući da su ispunjeni kriterijumi ukupnog prihoda privrednih subjekata u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji u smislu člana 14. Zakona.

U postupku ocjene prijave namjere koncentracije utvrđene su slijedeće činjenice:

1. Pravni osnov i oblik koncentracije

Pravni osnov Prijave namjere koncentracije je Obavezna javna ponuda za kupovinu većine dionica privrednog subjekta Volkswagen od strane privrednog subjekta Porsche AG.

Naime, dana 28.03.2007.godine privredni subjekt Porsche AG je postao vlasnik dodatnih 3,6% dionica privrednog subjekta Volkswagen, povećavajući na taj način svoj ukupni vlasnički udio na 30,93% dionica u privrednom subjektu Volkswagen. U skladu s njemačkim Zakonikom o hartijama od vrijednosti i javnom preuzimanju, privredni subjekt Porsche AG je obavezan pokrenuti obavezni postupak ponude za preuzimanje preostalih dionica privrednog subjekta Volkswagen, pošto je njegov udio u istom prešao prag od 30%.

Tridesetog aprila 2007. godine, privredni subjekt Porsche AG je objavio javnu ponudu za kupovinu preostalih dionica privrednog subjekta Volkswagen. Ista se odnosi na sve preostale dionice privrednog subjekta Volkswagen, izuzev dionica koje drže dioničari iz

¹ (..)** - podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Japana. Procjenjeno je da dioničari iz Japana, posjeduju približno 0,1% dionica u privrednom subjektu Volkswagen.

Pravni oblik koncentracije je sticanje kontrole ili dominantnog uticaja jednoga, odnosno više privrednih subjekata nad drugim, odnosno nad više drugih privrednih subjekata ili dijelom drugog privrednog subjekta, odnosno dijelovima drugih privrednih subjekata i to sticanjem kupovinom većine dionica ili udjela osnovnog kapitala, u skladu s članom 12. stav (1) tačka b) podtačka 1) Zakona.

2. Učesnici predmetne koncentracije

Učesnici predmetne koncentracije su privredni subjekt Dr.Ing .h.c.F Porsche AG Porscheplatz 1, 70435 Štuttgart, Njemačka i privredni subjekt Volkswagen AG, Berliner Ring 2, 38436 Wolfsburg, Njemačka.

2.1. Privredni subjekt Dr.Ing .h.c.F Porsche AG

Privredni subjekt Dr.Ing .h.c.F Porsche AG, Porscheplatz 1, 70435, Štuttgart, Njemačka, je dioničarsko društvo registrovano u Trgovačkom registru Prvostepenog suda Štuttgart pod brojem HRB 5211. Osnovna djelatnost privrednog subjekta Porsche AG je proizvodnja motornih vozila i dijelova (sportskih vozila, uključujući sportska uslužna vozila), distribucija motornih vozila, pružanje finansijskih usluga i dr.

Privredni subjekt Porsche AG je međunarodni automobilski koncern kome pripada više od 70 privrednih društava - kćeri u Evropi, Sjevernoj Americi, Australiji i Jugoistočnoj Aziji. Privredni subjekt Porsche AG kontrolišu članovi porodice Porsche i Piech.

Privredni subjekt Porsche AG je u sastavu Porsche Holding Gesellschaft mbH iz Austrije, sa sjedištem u Salzburgu, Vogelwalderstrasse 75. Osnovna djelatnost je distribuiranje vozila koje proizvodi privredni subjekti Porsche AG, Volkswagen i drugi proizvođači (treće osobe), na nivou veleprodaje i maloprodaje, u zemljama Evropske unije, istočno-evropskim zemljama i Kini.

2.2. Privredni subjekt Volkswagen AG

Privredni subjekt Volkswagen AG, Berliner Ring 2, 38436 Wolfsburg, Njemačka je dioničarsko društvo registrovano u Trgovačkom registru Prvostepenog suda Braunschweig, pod brojem HRB 100484. Osnovna djelatnost privrednog subjekta Volkswagen je proizvodnja motornih vozila i rezervnih dijelova, distribuciju motornih vozila i rezervnih dijelova, pružanje finansijskih usluga i dr.

Privredni subjekt Volkswagen je u sastavu Volkswagen Grupe (u daljem tekstu: Grupa), koji se bavi proizvodnjom i distribucijom motornih vozila. Volkswagen Grupa u okviru svoje djelatnosti uključuje sljedeće marke motornih vozila: *Volkswagen, Audi, Bentley, Bugatti, Lamborghini, SEAT, Škoda i Volkswagen* komercijalna vozila. Proizvodnja i distribucija motornih vozila dostiže preko 90% Volkswagen-ovog ukupnog godišnjeg prometa Grupe.

Privredni subjekt Volkswagen pruža i finansijske usluge, koje čine oko 8% ukupnog godišnjeg prometa Grupe.

Privredni subjekt Volkswagen je dioničarsko društvo koje prodaje svoje dionice na Frankfurtsoj berzi. Vlasnici dionica privrednog subjekta Volkswagen s pravom glasa su:

- Privredni subjekti Porsche AG i Porsche Holding posjeduju 30,91% dionica;
- Država Donja Saksonija (uključujući privredni subjekt Hannoversche Beteiligungsgesellschaft mbH) posjeduje 20,35% dionica ;
- Privredni subjekt UBS AG posjeduje 3,72% dionica;
- Ostali dioničari posjeduju 45,02% dionica;

Povezana društva privrednog subjekta Volkswagen koja djeluju u Bosni i Hercegovini su:

- Privredni subjekt Volkswagen Sarajevo d.o.o., Igmanska 36, 71320 Vogošća. Osnovna djelatnost privrednog subjekta Volkswagen Sarajevo d.o.o. je proizvodnja auto dijelova kao i sklapanje putničkih vozila. Privredni subjekt Volkswagen u navedenom privrednom subjektu ima vlasnički udio od 58%.
- Slobodna zona Vogošća d.o.o., Igmanska 36, 71320 je u (..)**% vlasništvu Volkswagen Sarajevo.
- Privredni subjekt TAS Tvornica vozila Sarajevo GmbH, Vogošća (nije aktivna) u kojem privredni subjekt Volkswagen ima vlasnički udio od (..)**%.
- Privredni subjekt Škoda auto BiH d.o.o. Sarajevo (u likvidaciji) u kojem privredni subjekt Volkswagen ima vlasnički udio od (..)**%.

3. Analiza relevantnog tržišta

Član 3. Zakona i čl. 4., 5. i 6. Odluke o utvrđivanju relevantnoga tržišta ("Službeni glasnik BiH", broj 18/06) odredio je relevantno tržište određenih proizvoda ili usluga koje su predmet obavljanja privrednih subjekata na relevantnom geografskom tržištu.

Konkurencijsko vijeće utvrdilo je relevantno tržište proizvoda i usluga učesnika koncentracije u predmetnoj koncentraciji kao tržište proizvodnje i prodaje vozila.

Relevantno geografsko tržište za predmetnu koncentraciju je Bosna i Hercegovina, jer se proizvodnja i prodaja vozila obavlja na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Shodno tome, Konkurencijsko vijeće je kao relevantno tržište predmetne koncentracije utvrdilo tržište proizvodnje i prodaje automobila na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Kada je u pitanju proizvodnja vozila na relevantnom tržištu Bosne i Hercegovine privredni subjekt Volkswagen je jedini proizvođač putem povezanog privrednog subjekta Volkswagen Sarajevo d.o.o., Vogošća, u čijem se proizvodnom pogonu sklapaju automobili iz proizvodnog progama Volkswagen Grupe.

Iz tog razloga, Volkswagen-ov udio na navedenom relevantnom tržištu je 100%, dok privredni subjekt Porsche AG nema tržišni udio (0%).

Prema navedenom, na ovom relevantnom tržištu dolazi jedino do promjene kontrole nad postojećim učesnikom koncentracije, tako da se ne stvara niti jača dominantni položaj.

Kada je u pitanju relevantno tržište prodaje vozila, navodimo da je privredni subjekt Porsche, kao relevantne podatke uzeo podatke o registraciji novih vozila u Bosni i Hercegovini tokom 2006. godine.

Privredni subjekti	Broj prodatih vozila (u kom.)	Tržišni udio (%)
Volkswagen Grupa		
-Volkswagen	(..)**	13,02
-Škoda	(..)**	21,18
-Audi	(..)**	4,11
-SEAT	(..)**	1,58
Ukupno: Volkswagen	(..)**	39,89
Porsche AG	(..)**	0,54
UKUPNO u BiH	(..)**	100,00

Prema navedenim podacima, privredni subjekt Volkswagen (na nivou cijele Grupe, koja obuhvaća *Volkswagen*, *Audi*, *SEAT* i *Škoda*) ima tržišni udio od 39,89%, dok je udio privrednogi subjekta Porsche AG iznosio 0,54%.

Tržišni udjeli najvećih konkurenata učesnika koncentracije, na relevantnom tržištu prodaje vozila Bosne i Hercegovine su: *Renault grupa* 14,57%, *Ford Motors Grupa*, 7,68%, *General Motors* 6,89%, *Hyundai & KIA* 6,70%, *AvtoVaz* 6,22%, *Toyota* 4,63%, *PSA Group* 4,57%. Iz ovakve analize, vidljivo je da veći tržišni udio na relevantnom tržištu imaju proizvođači koji nude širok asortiman proizvoda, prvenstveno u nižim i srednjim klasama vozila.

Privredni subjekt Volkswagen (Volkswagen, Škoda, Audi, Seat i Volkswagen komercijalna vozila) i privredni subjekt Porsche AG, na relevantnom tržištu u Bosni i Hercegovini, vrše prodaju svojih vozila preko nezavisnog distributera ASA Auto d.o.o., Sarajevo.

4. Procjena koncentracije

Imajući u vidu gore navedene podatke, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da predmetna koncentracija neće stvoriti niti ojačati dominantni položaj učesnika koncentracije, budući da se neće moći u značajnoj mjeri ponašati nezavisno od stvarnih konkurenata.

Predmetna koncentracija donijet će određene pogodnosti koje će nastati provođenjem iste, u pogledu snižavanja cijena proizvoda i/ili usluga, povećanja kvaliteta proizvoda i/ili usluga, uvođenja inovacija i povećanja i proširivanje mogućnosti izbora proizvoda i/ili usluga za potrošača.

Obzirom na navedeno, neće postojati negativni efekti (djelovanja) predmetne koncentracije koji bi mogli dovesti do narušavanja, ograničavanja i spriječavanja konkurencije na relevantnom tržištu, jer prema tržišnim udjelima konkurencije, vidljivo je postojnje snažne konkurencije na relevantnom tržištu.

Uzimajući u obzir sve iznesene činjenice i podatke, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo predmetnu koncentraciju dopuštenom u smislu člana 18. stav (2) Zakona, kao što je odlučeno u dispozitivu ovog Rješenja.

5. Administrativna taksa

Na ovo Rješenje Podnosilac prijave u skladu s Odlukom o administrativnim pristojbama u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", broj 30/06) u skladu s članom 2. stav (1) tarifni broj 107. tačka d) pod 1) obavezan je platiti administrativnu taksu u iznosu od 2.500,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

6. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dopuštena žalba. Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog Rješenja, odnosno od dana njegovog objavljivanja.

Predsjednik

Sanja Božić